

ABRvS van 19 maart 2014, ECLI:NL:RVS:2014:944, zaaknr. 201304266/1/A3

<http://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RVS:2014:944>

Trefw.: GBA, Basisregistratie personen, Privacyrichtlijn, Wbp, verzoek tot wijziging van de geboortedatum, fictieve datum, ongedocumenteerden, DigiD, identificatie in het elektronisch bestuurlijk verkeer, uitoefening van het recht op sociale identiteit, ongeoorloofd onderscheid tussen gelijke gevallen, discriminatoir besluit

Art.: 8 en 14 EVRM, art. 2, sub a, en 6, lid 1, van Richtlijn 95/46/EG, art. 6, lid 1, 36, lid 2, 37, lid 3, 82, lid 1, en 83, sub f, Wet GBA, art. 11 Besluit GBA en art. 1, sub b, Regeling systeembeschrijving GBA, art. 2.17 Wbrp

Samenvatting

Appellante (Somalische) heeft het college verzocht tot wijziging van haar geboortedatum in de GBA. Omdat zij onder ede heeft verklaard in welk jaar zij is geboren, maar dat haar geboortedag en –maand onbekend zijn, en zij geen deugdelijk brondocument kon overleggen, is overeenkomstig het voorschrift in het Logisch Ontwerp in de GBA als geboortedatum de standaardwaarde 00 geregistreerd. Het gemeentebestuur heeft opneming van een fictieve datum met een beroep op artikel 37, derde lid, van de Wet GBA geweigerd. Dit artikel zou er aan in de weg staan om een fictieve datum te registreren. Bij de Afdeling heeft appellante aangevoerd dat de rechtbank heeft miskend dat het doel van de GBA identificatie is. Door alleen een geboortjaar in te registreren en voor de geboortedag en –maand de standaardwaarden in te vullen is de opgenomen registratie ontoereikend voor identificatie, aangezien zij als gevolg hiervan geen DigiD kan aanvragen en problemen ondervindt bij het digitaal regelen van voorzieningen. De rechtbank heeft derhalve ten onrechte overwogen dat de verwerking van uitsluitend haar geboortjaar niet in strijd is met artikel 6 van Richtlijn 95/46/EG.

De Afdeling oordeelt dat uit vaste rechtspraak van het EU Hof van Justitie volgt dat de uitvoering van een richtlijn de volledige toepassing ervan moet verzekeren. Het Hof heeft overwogen dat de vaststelling van nationale maatregelen die een richtlijn naar behoren uitvoeren, niet tot gevolg heeft dat de richtlijn niet langer gevolgen heeft, en dat een lidstaat ook na vaststelling van deze maatregelen gehouden blijft daadwerkelijk de volledige toepassing van de richtlijn te verzekeren. Derhalve kunnen particulieren zich voor de nationale rechter tegenover de staat beroepen op bepalingen van de richtlijn die inhoudelijk gezien onvoorwaardelijk en voldoende precies zijn, in alle gevallen waarin de volledige toepassing van de richtlijn niet daadwerkelijk verzekerd is, dit wil zeggen niet alleen in geval van niet-uitvoering of onjuiste uitvoering van deze richtlijn, maar ook ingeval de nationale maatregelen die de betrokken richtlijn naar behoren uitvoeren niet zodanig worden toegepast dat het met de richtlijn beoogde resultaat wordt bereikt. Artikel 6 van de Privacyrichtlijn is een bepaling die onvoorwaardelijk en voldoende precies is, nu de inhoud van de bepaling duidelijk is. Hieruit volgt dat appellante zich in rechte op deze bepaling kan beroepen.

Voor zover appellante heeft betoogd dat de registratie in de GBA van uitsluitend haar geboortjaar in strijd is met voormelde richtlijnbeepaling, omdat die verwerking onvoldoende is voor identificatie, wordt het volgende overwogen. Artikel 6, eerste lid, van de privacyrichtlijn bevat geen verplichting om persoonsgegevens te verwerken in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkene te identificeren. Indien zodanige verwerking evenwel aan de orde is, dient die verwerking gelet op voormeld artikel toereikend en ter zake dienen te zijn in het licht van het doel ervan. Dit brengt niet alleen mee dat niet meer persoonsgegevens mogen worden verwerkt dan noodzakelijk is, maar ook dat de verwerkte persoonsgegevens in ieder geval voldoende moeten zijn om het doel waarvoor deze persoonsgegevens worden verwerkt te kunnen bereiken. Nu van appellante uitsluitend haar geboortjaar in de GBA is geregistreerd, kan zij zich bij instanties niet met een volledige geboortedatum identificeren. Ter zitting heeft zij echter niet aannemelijk gemaakt dat zij zich aldus bij instanties niet deugdelijk kan identificeren en dientengevolge geen aanspraak kan maken op haar toekomstige voorzieningen. Naar ter zitting is gebleken, zijn de problemen die appellante als gevolg van haar registratie in de GBA stelt te ondervinden, beperkt tot belemmeringen in het digitale verkeer met instanties. Dat de implicaties

daarvan met de toenemende digitalisering van de maatschappij groot kunnen zijn en dat het derhalve wenselijk is om de betrokkenen hierin tegemoet te komen, heeft de wetgever onderkend in de op 6 januari 2014, ter vervanging van de Wet GBA, in werking getreden Wet basisregistratie personen, in welke wet een voorziening is getroffen voor personen van wie geen volledige geboortedatum bekend is. Dit betekent echter niet dat de uitvoering van de in dit geding nog van toepassing zijnde Wet GBA in strijd is met artikel 6, eerste lid, van de Privacyrichtlijn, nu geen grond bestaat voor het oordeel dat de registratie van uitsluitend een geboortjaar als een ontoereikende verwerking van persoonsgegevens moet worden aangemerkt. De rechtbank is derhalve terecht tot het aldus bestreden oordeel gekomen.

Appellante betoogt voorts dat de rechtbank heeft miskend dat de afwijzing van het verzoek tot wijziging van de geboortedatum in strijd is met de artikelen 8 en 14 van het EVRM, aangezien zij door de problemen die zij als gevolg van de registratie in de GBA in het contact met publieke en private instanties ondervindt, zonder dat hiervoor een rechtvaardigingsgrond bestaat, gehinderd wordt in de uitoefening van haar recht om een sociale identiteit uit te oefenen. Ook wordt hierdoor een ongeoorloofd onderscheid gemaakt tussen personen van wie alleen een geboortjaar bekend is en personen die beschikken over een volledige geboortedatum. Zij wijst erop dat akten uit Somalië niet worden geaccepteerd door het college waardoor zij zich nooit met een juiste volledige geboortedatum zal kunnen inschrijven. Hieromtrent oordeelt de Afdeling: De rechtbank heeft met juistheid overwogen dat de afwijzing van het verzoek tot wijziging van de geboortedatum in de GBA niet in strijd is met het recht op eerbiediging van het privéleven, aangezien deze beslissing er niet toe strekt om appellante de mogelijkheid te ontnemen zich met een juiste volledige geboortedatum in te schrijven. De oorzaak van de problemen in het contact met publieke en private instanties is niet gelegen in de afwijzing van het verzoek, maar in de omstandigheid dat appellante niet op de hoogte is van haar geboortedag en –maand. De stelling van appellante dat de afwijzing van het verzoek een discriminatoir karakter heeft, treft geen doel, aangezien niet aannemelijk is gemaakt dat een ongeoorloofd onderscheid tussen gelijke gevallen wordt gemaakt.

Noot

1. Deze uitspraak behoort tot de “legacy” van de Wet GBA. Deze wet is op 6 januari 2014 vervangen door de Wet basisregistratie personen (Stb. 2013, 315 en 494), afgekort tot Wbrp. Het gaat in hier om een principiële kwestie met belangrijke grondrechtelijke aspecten. Appellante, Somalische, behoort tot de groep van de zgn. ongedocumenteerden. Niet alleen beschikte zij bij aankomst in Nederland niet over adequate brondocumenten, maar ook kende zij haar precieze geboortedatum niet, wel het geboortjaar, maar niet de geboortemaand en –dag. Ingevolge artikel 36, tweede lid, aanhef en sub e, van de Wet GBA is zij vervolgens in de GBA geregistreerd met haar onder ede verklaarde geboortjaar, in combinatie met de ingevolge het Logisch Ontwerp GBA (bijlage bij de Regeling vaststelling systeembeschrijving GBA) opgenomen standaardwaarden voor de niet bekende geboortemaand en –dag (00), dat voor “niet bekend” of “niet zeker” staat. Het ontbreken van een geboortedatum in de GBA heeft belangrijke consequenties. Niet alleen omdat de geboortedatum in een aantal regelingen mede bepalend is voor de rechtspositie van betrokkenen, maar ook omdat de geboortedatum een vast gebruik kent als identificerend gegeven, niet alleen binnen, maar ook buiten de overheid (vgl. de verschillende categorieën van afnemers). In de voorliggende uitspraak gaat het vooral om laatstgenoemde gebruiksfunctie, toegespitst op DigiD. Evenals de Wet GBA kent de nieuwe Wbrp ook wat de geboortedatum betreft een gebruiksplicht (zij het met enkele, hier niet relevante uitzonderingen). Naar deze casus weer eens illustreert is de wijze van registratie in de GBA/BRP cruciaal voor de rechtspositie van burgers, ook waar het gaat om de toegang tot elektronische faciliteiten.

2. Naar uit de feitenbeschrijving blijkt, vloeit het verzoek aan het gemeentebestuur om een reële, zij het fictieve (immers niet bekende) geboortedatum in de GBA op te nemen voort uit de onmogelijkheid om over DigiD te kunnen beschikken. Want daarvoor was een volledige geboortedatum in de GBA een feitelijk vereiste. Gezien de functie van DigiD in het elektronisch bestuurlijk verkeer betekende dit dat betrokkene niet elektronisch kon communiceren met overheidsinstanties. Overigens is de grondslag van DigiD gezien de functie en het belang ervan nog steeds onvolkomen, immers beperkt tot het Besluit beheer DigiD, Stcrt. 2006, nr. 2006, jo.

het besluit nummergebruik overheidstoegangsvoorziening, Stb. 2004, 584. Blijkbaar wordt met behoorlijke regelgeving gewacht op de invoering van het beoogde eID Stelsel. Zie de brief van 19 december 2013 van de ministers van BZK en EZ, Kamerstukken II 2013/14, 26643, nr. 299 en over de risico's van DigiD (DigiD-fraude), mijn noot bij de uitspraak van de ABRvS van 24 april 2013, JB 2013/125.

3. Op de achtergrond speelt nog een ander probleem. De categorie van de “ongedocumenteerden” betreft niet alleen de groep vreemdelingen zonder identiteitspapieren, maar ook de groep vreemdelingen die weliswaar over (bron)documenten beschikt, maar deze niet voldoende betrouwbaar worden geacht om hieraan te ontleenen gegevens in de GBA te registreren. Zie het oude artikel 37, derde lid, van de Wet GBA dat in relatie tot artikel 36, tweede lid, aanhef en sub d, van deze wet bepaalt, dat geen informatie over de burgerlijke staat aan een geschrift van een buitenlandse bevoegde instantie kan worden ontleend “indien aannemelijk is dat de gegevens onjuist zijn”. Vgl. de overeenkomstige bepalingen in artikel 2.8, tweede lid, aanhef en sub d, en artikel 2.10, derde lid, Wbrp. Die onjuistheid ziet niet alleen op de kwaliteit van het betreffende document uit een oogpunt van documenten- en identiteitsfraude, maar ook op de deugdelijkheid van de afgifte ervan (het risico van corruptie), waaronder de kwaliteit van de bevolkingsregistratie (burgerlijke stand) in het land van afgifte. Een dergelijk oordeel kan derhalve ook categoriaal zijn en documenten uit bepaalde landen en regio's betreffen. Dit betekent dat vreemdelingen uit herkomstlanden met een zwak bestuur, zoals Somalië, om die reden een grote kans lopen in de problemen te komen. In de afgelopen jaren is de hiermee samenhangende problematiek sterk toegenomen, niet alleen door de toeneming van de getroffen groep, maar ook vanwege de consequenties van een onvolledige inschrijving in de GBA, thans BRP. Het alternatief is de verklaring onder ede of belofte ex artikel 36, tweede lid, aanhef en sub e, Wet GBA en artikel 2.8, tweede lid, aanhef en sub b, Wbpr. Afgezien van de genoemde betrouwbaarheidstoets, die ook op dit type verklaringen van toepassing is, zal duidelijk zijn dat deze voorziening nauwelijks waarborgen bevat met betrekking tot de juistheid van de aldus verstrekte en in de basisregistratie geregistreerde persoonsgegevens. Uit de jurisprudentie van de Afdeling blijkt, dat het grote aantal wijzigings(correctie)verzoeken met betrekking tot in de GBA geregistreerde gegevens met name dit type vastleggingen betreft, waar later door betrokkenen op wordt teruggekomen. De Afdeling honoreert dit type correctieverzoeken ex artikel 82 van de Wet GBA in beginsel niet. Zie in dit verband de Afdelingsuitspraak van 30 september 2009, JB 2009/233, en de in de voorliggende uitspraak opgenomen verwijzing naar de Afdelingsuitspraak van 13 oktober 2010, ECLI:NL:RVS:2010:BO0236. Anders dan deze jurisprudentie suggereert, is de verklaring onder ede/belofte, de zgn. eigen verklaring, echter geen voldoende waarborg voor een juiste en nauwkeurige registratie van hieraan ontleende persoonsgegevens inzake de burgerlijke staat in de GBA/BRP, maar is sprake van een aanvullende noodvoorziening, die zeer fraudegevoelig is, immers onjuiste gegevensverstrekking uitlokt, en ook nog eens onredelijk (onevenredig) uitpakt voor de groep asielzoekers die, zoals in dit geval, om culturele redenen niet bekend (kunnen) zijn met in ons stelsel relevante persoonsgegevens.

4. De toetsing in deze uitspraak verloopt langs meerdere, te onderscheiden sporen, toegespitst op de vraag of de opneming van standaardwaarden bij haar geboortedatum in de GBA, gezien de consequenties ervan: waaronder het niet kunnen beschikken over DigiD, in strijd is met artikel 6 van Richtlijn 95/46/EG, de richtlijn bescherming persoonsgegevens, en voorts op de vraag of de afwijking van het verzoek tot wijziging van de geboortedatum in strijd is met de artikelen 8 en 14 van het EVRM. De nadruk ligt op de toetsing aan artikel 6 van de richtlijn. Dat deze richtlijn rechtstreeks van toepassing is had de Afdeling reeds eerder vastgesteld in haar uitspraak van 1 augustus 2012, ECLI:NL:RVS:2012:BX3309, betreffende aan het EU Hof van Justitie gestelde prejudiciële vragen, in het bijzonder de vraag of de juridische analyse in asioldossiers als persoonsgegeven heeft te gelden, dit in aansluiting op de verwijzingsuitspraak van de Rechtbank Middelburg van 15 maart 2012, ECLI:NL:RBMID:2012:BV8942.

Naar wordt bevestigd in de rechtspraak van het Hof van Justitie heeft over de directe werking van daartoe geëigende bepalingen in Richtlijn 95/46/EG nooit enige twijfel bestaan. Dat de Afdeling dit uitgangspunt nog eens vaststelt met betrekking tot de GBA en daarmee ook voor

de nieuwe BRP is echter niet zonder betekenis. Want het is juist met betrekking tot deze wetten, dat de rechtstreekse werking van de richtlijn bijzondere betekenis heeft. Want anders dan de Afdeling meent, geldt ook de Wet GBA, evenals de Wbrp, als implementatiewet ter zake van deze richtlijn. Zie artikel 2, tweede lid, aanhef en sub d, van de Wbp, waarin is bepaald dat deze wet niet van toepassing is op de verwerking van persoonsgegevens die (thans) is geregeld bij of krachtens de Wet basisregistratie personen. Dit betekent dat de Wbp slechts op deze basisregistratie van toepassing is indien en voor zover dit in de Wet GBA/Wbrp uitdrukkelijk is bepaald. Daarbij gaat het slechts om enkele artikelen. Op onderdelen is zeker twijfel mogelijk over de vraag of deze richtlijn in voldoende mate aan de door de richtlijn gestelde eisen voldoet. Vandaar dat een toetsing op basis van direct toepasbare bepalingen van de richtlijn, in het bijzonder artikel 6, relevant is en blijft.

5. In de hiervoor opgenomen uitspraak oordeelt de Afdeling, dat het doel en de ter uitvoering daarvan in de Wet GBA neergelegde bepalingen in beginsel in overeenstemming zijn met de Privacyrichtlijn, “nu uit artikel 6, eerste lid, van die richtlijn onder meer volgt dat de verwerkte persoonsgegevens nauwkeurig dienen te zijn en dat alle redelijke maatregelen dienen te worden getroffen om onnauwkeurige of onvolledige gegevens te corrigeren”.

Voorts stelt de Afdeling vast dat artikel 6, eerste lid, van de Privacyrichtlijn geen verplichting bevat om persoonsgegevens te verwerken in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkene te identificeren. In algemene zin is dit uitgangspunt juist. De vraag is echter of dat, gezien het doel en het gebruik ervan, ook voor de GBA geldt. Zie de verplichting in artikel 6, eerste lid, aanhef en sub c, van de richtlijn, dat persoonsgegevens: “*toereikend*, ter zake dienend en niet bovenmatig moeten zijn, *uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verzameld of waarvoor zij vervolgens worden verwerkt*” (curs. ann.). Uit deze casus blijkt, dat waar het gaat om de referentiefunctie van de GBA met betrekking tot de geboortedatum als identificerend gegeven, een bepaalde groep ingezetenen buiten de boot valt. Voor deze categorie kan de gegevensverwerking in de GBA, gezien het doel en het gebruik ervan, derhalve niet als “toereikend” worden aangemerkt.

De Afdeling constateert dit ook waar het gaat om de elektronische toegang tot voorzieningen, maar verbindt daar geen consequenties aan, onder verwijzing naar een specifieke voorziening in de nieuwe Wbrp ter ondervanging van het gesignaleerde probleem. Zie de volgende overweging: “Dit betekent echter niet dat de uitvoering van de in dit geding nog van toepassing zijnde Wet GBA in strijd is met artikel 6, eerste lid, van de Privacyrichtlijn, nu geen grond bestaat voor het oordeel dat de registratie van uitsluitend een geboortjaar als een ontoereikende verwerking van persoonsgegevens moet worden aangemerkt.” Op dit punt wordt de aangevallen uitspraak dan ook bevestigd. Of dit oordeel in het licht van de jurisprudentie van het Hof van Justitie houdbaar is, komt hierna nog aan de orde, mede in relatie tot de specifieke voorziening voor dit type gevallen in de Wbrp. Dit in samenhang met de vraag wat in dit deze context onder het nauwkeurigheidselement in artikel 6, eerste lid, aanhef en sub d, van de richtlijn is te verstaan.

6. Appellante heeft voorts een beroep gedaan op de artikelen 8 en 14 EVRM. De afwijzing van het verzoek tot wijziging van de geboortedatum in de GBA zou strijdig zijn met deze grondrechten. Niet alleen omdat zij door de huidige registratie van een onvolledige geboortedatum, zonder rechtvaardigheidsgrond, gehinderd wordt in de uitoefening van haar “sociale identiteit” (artikel 8), maar ook omdat aldus een ongeoorloofd onderscheid wordt gemaakt tussen personen van wie alleen het geboortjaar bekend is en personen die beschikken over een volledige geboortedatum, in het bijzonder uit Somalië afkomstige personen (artikel 14). Met deze argumenten maakt appellante bij de Afdeling geen enkele kans. De weigering van het wijzigingsverzoek is niet in strijd met het recht op eerbiediging van het privéleven, omdat appellante met dit besluit niet de mogelijkheid is ontnomen om zich met een juiste volledige geboortedatum in te schrijven. De oorzaak van de problemen ligt immers bij appellante zelf: het feit dat zij haar precieze geboortedatum niet kent. De stelling van appellante dat het weigeringsbesluit een discriminatoir karakter heeft treft naar het oordeel van de Afdeling voorts geen doel, “aangezien niet aannemelijk is gemaakt dat een ongeoorloofd onderscheid tussen gelijke gevallen wordt gemaakt.”

Aldus bevestigt de Afdeling haar eerdere, overeenkomstige oordeel met betrekking tot de werking van de artikelen 8 en 14 EVRM in haar uitspraken van 13 oktober 2010,

ECLI:NL:RVS:2010:BO0236. In die zin is sprake van “standaardoverwegingen”, waarin niet wordt ingegaan op de specifieke elementen van het voorliggende feitencomplex. Deze casus is zo helder en de problematiek politiek-bestuurlijk en uit de rechtspraak dermate bekend, dat niet valt in te zien wat appellante nog meer had moeten aanvoeren om aan te tonen (“bewijzen”) dat het registratieregime in de Wet GBA op dit punt resulteert in een (ongeoorloofd) onderscheid tussen gelijke gevallen, namelijk tussen ingezetenen die afkomstig zijn uit landen met een deugdelijke overheidsadministratie (burgerlijke stand) en uit landen waarin dat niet het geval is, zoals Somalië. In die zin is sprake van een teleurstellende uitspraak.

7. De nieuwe regeling in de sinds 6 januari van dit jaar van toepassing zijnde Wbrp is vastgelegd in artikel 2.17 van deze wet. Deze bepaling luidt als volgt: “Bij de inschrijving van een vreemdeling op grond van artikel 2.4, worden gegevens inzake de geboortedatum en de nationaliteit die niet als zodanig kunnen worden opgenomen overeenkomstig de artikelen 2.8 en 2.15, ontleend aan een mededeling daarover van Onze Minister van Veiligheid en Justitie voor zover deze gegevens door hem zijn vastgesteld in het kader van de toelating van de betrokkene tot Nederland.” Artikel 2.4 van de Wbrp betreft de inschrijving in de BRP in algemene zin, op aangifte of ambtshalve, terwijl de artikelen 2.8 en 2.15 in belangrijke mate overeenkomen met respectievelijk de artikelen 36 (gegevens over de burgerlijke staat) en 43 (gegevens over een vreemde nationaliteit) van de Wet GBA.

8. Uit het nieuwe artikel 2.17 blijkt, dat het gesignaleerde probleem, dat niet beperkt is tot de geboortedatum, maar zich tevens voordoet bij de vaststelling van de nationaliteit van de vreemdeling, niet zozeer is opgelost, als wel is “uitbesteed” aan het ministerie van V&J, in het bijzonder aan de IND. Met deze nieuwe taak in artikel 2.17 Wbrp corresponderende bepalingen in de Vreemdelingenwet 2000 c.a. heb ik echter niet kunnen vinden. Waarschijnlijk is aangenomen dat deze nieuwe functie van de IND als “arbiter” mede is begrepen onder artikel 107, tweede lid, aanhef en sub b, eerste alinea, van de Vreemdelingenwet 2000: de mede in het doel van de Vreemdelingenadministratie begrepen verwerking van “het ter verificatie, controle en verwijzing beschikbaar stellen van de identificatie- en verwijzingsgegevens van vreemdelingen”. Maar duidelijk is dit niet. Het Besluit en de Regeling basisadministratie personen bevatten evenmin een specifieke voorziening op dit punt. De wetsgeschiedenis van de Wbpr (kamerstuk 33219) geeft maar beperkt uitsluitsel. Wat wel helder uit de toelichting op artikel 2.17 in de memorie van toelichting blijkt is, dat de betekenis van het begrip “nauwkeurigheid” in deze context (door de wetgever) uitdrukkelijk wordt gerelativeerd. Criterium is: “de best mogelijke aanname” van de IND, als onderdeel van de toelating van de vreemdeling tot ons land. Zie Kamerstukken II 2011-2012, 33219, nr. 3, p. 106-107, in het bijzonder de p. 130-131. Zie in dit verband voorts nr. 6, p. 21. Zie met name de volgende passage in nr. 3, p. 131: “Nu is het in het algemeen de bedoeling om in de basisregistratie feiten vast te leggen, geen aannames. Maar in dit bijzondere geval is er aanleiding om de door de IND vastgestelde gegevens op te nemen in de basisregistratie, als zij (nog steeds) niet op grond van de artikelen 2.8 en 2.15 vastgesteld kunnen worden. Zowel voor de betrokkene zelf als voor de overheidsorganen die gebruik maken van de gegevens uit de basisregistratie is het belastend als deze gegevens als onbekend staan geregistreerd in deze registratie. Daarom maakt dit artikel het mogelijk om in dit bijzondere geval de door de IND in het kader van de toelating vastgestelde gegevens, op te nemen in de basisregistratie.” Deze toelichting bevat aansluitend tevens een nadere vingervijzing met betrekking tot de (sanctionerende werking van) Afdelingsrechtspraak terzake van de toepassing van het correctierecht in de Wbpr: “Indien later alsnog andere informatie – bijvoorbeeld in de vorm van een geboorteakte – beschikbaar komt, worden de gegevens in de basisregistratie met toepassing van de artikelen 2.8 en 2.15 (zo nodig) gewijzigd. De wijziging kan geschieden op verzoek van de betrokkene, maar kan ook ambtshalve plaatsvinden” (p. 131).

9. Deze wijziging in de wetgeving spoort met de jurisprudentie van het EHRM, toegespitst op het bewijs van identiteit, waaronder de beschikbaarheid, echtheid en bewijskracht van documenten, als onderdeel van de toetsing op geloofwaardigheid van het asielrelaas. Zie in het bijzonder de recente uitspraken van het EHRM met betrekking tot asielzoekers van 7 januari 2014, zaaknr. 58802/12 in de zaak van A.A. t. Zwitserland, van 27 maart 2014, zaaknr. 49341/10 in de zaak

van W.H. t. Zweden, en van 5 september 2013, zaaknr. 61204/09, in de zaak van I. t. Zweden. De gemeenschappelijke factor in deze jurisprudentie is, dat het Hof hierin wijst op de mogelijke noodzaak van toepassing van het beginsel van de “benefit of the doubt”. Zie de volgende passage in eerstgenoemd arrest: “The Court has recognised that asylum seekers are often in a special situation which frequently necessitates giving them the benefit of the doubt when assessing the credibility of their statements and the supporting documents they have submitted. (...) However, when information is lacking, or when there is a strong reason to question the veracity of an asylum seeker’s submissions, the individual must provide a satisfactory explanation” (o.w. 59). In laatstgenoemde uitspraak overweegt het Hof: “But at the same time it acknowledges that owing to the special situation in which asylum seekers often find themselves, it is frequently necessary to give them the benefit of the doubt when it comes tot assessing the credibility of their statements and the documents submitted in support thereof” (o.w. 60).

10. Wat de toepassing van het beginsel van gelijke behandeling in samenhang met Richtlijn 95/46/EG (artikelen 6, lid 1, sub b, en 7, sub e.) betreft, is deze Afdelingsuitspraak niet in overeenstemming met de rechtspraak van het EU Hof van Justitie. Zie met name zijn arrest van 16 december 2008 in de zaak Huber t. de Bondsrepubliek Duitsland, zaaknr. C-524/06, JB 2009/52 m.nt. dzz. Dit arrest gaat over de rechtmatigheid van het Duitse Gesetz über das Ausländerzentralregister (AZRG). Zie de koppeling van het noodzakelijkheidsbeginsel aan het verbod van discriminatie op grond van nationaliteit in o.w. 66: “Uit alle voorgaande overwegingen volgt dat een systeem van verwerking van persoonsgegevens inzake burgers van de Unie die niet de nationaliteit bezitten van de betrokken lidstaat, zoals het systeem dat is ingevoerd bij de AZRG, dat de ondersteuning van de met de uitvoering van de verblijfswetgeving belaste nationale autoriteiten tot doel heeft, slechts dan voldoet aan het vereiste van noodzakelijkheid dat is gesteld in artikel 7 sub e, van richtlijn 95/46, uitgelegd in het licht van het verbod van discriminatie op grond van nationaliteit: indien het uitsluitend gegevens bevat die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van die wetgeving door deze autoriteiten, en indien (...)”. Ik interpreteer dit arrest aldus, dat beoogde en/of feitelijk optredende verschillen tussen groepen burgers op basis van hun herkomst (nationaliteit) en de wijze van registratie in een basisregistratie, zoals de GBA/BRP, naar de opvatting van het EU Hof van Justitie in strijd is met het grondrecht op gelijke behandeling. Zie in dit verband tevens artikel 21 van het Handvest van de grondrechten, jo. artikel 6, derde lid, VEU.

11. Het is onduidelijk of het nieuwe artikel 2.17 Wbpr ook geldt voor oude gevallen. Bovendien is onzeker wat de Afdeling in geval van hoger beroep gaat doen. Het is ook om die reden dat deze uitspraak teleurstellend is. De huidige rechtsonzekerheid blijft voor deze (aanzienlijke) groep immers in belangrijke mate voortbestaan. Zo als de zaken er nu voorstaan lijkt het aangewezen dat de wetgever zo snel mogelijk in actie komt met het treffen van een specifieke overgangsvoorziening.

Wel is er goed nieuws voor de aanvragers van DigiD met een onvolledige geboortedatum (dag en maand), waaronder appellante. Naar uit het actuele DigiD-aanvraagscherm blijkt, is voor deze groep een aanvullende voorziening getroffen. Wat een onbekende geboortedag betreft kan bij de aanvraag worden volstaan met de vermelding “00” en bij een niet bekende geboortemaand met de vermelding “onbekend”.

G. Overkleeft-Verburg